

BÓTA TIBOR

HOZZÁSZÓLÁS

KORPONAI ERZSÉBET: „RENITENS
GONDOLATOK A FŐPARANCSRÓL.” C.
ÍRÁSÁHOZ (FEBR. MÁRC. KOINÓNIA)

Nagyon igazad van Zsóka: „Az ön-tudatos ember kezelhetetlen, irányíthatatlan, megfélemlíthetetlen”. Az ilyen szuverén emberek együttélését csak a főparancs képes szabályozni. A szuverén ember az ő Istenét vizsontszeretni akarja, nem pedig tisztelni és imádni. Vele egyé akar válni. (Számomra az autonóm kifejezés szimpatikusabb, de hát ízlesek és pofonok...)

Hamvas szerint „Az ember csak önmagával egyesül teljesen szabadon, csak önmagának szolgáltatja ki magát teljesen, mert csak önmagától nem fél. Csak annak adja magát az ember teljesen, akitől nem fél, ezért annak, aki onnan túlról jön, az embernek magának kell lennie. Minden egyéb odaadás részleges” (A babérligetkönyv, Hexakümion Esszékötetéből: „Fák” c. esszé.) Az ember személyes kapcsolatot csak az ő Istenével tud kialakítani. Csak a személyesen megszólítható Istenét tudja szenvedélyesen szeretni. Ennek átélése jelöli ki az ember számára az ő személyes útját, amelyet neki kell végigjárnia (nagyon helyesen mondod: nem magányosan, de) egyedül. Más helyette az ő útján egyetlen lépést sem tehet.

Nagyon plasztikusan szemlélteted Zsóka az úton járás érzéseit, a kételyeket, az „elég” volt, „hagyj békén”, nincs visszaút gondolatokat, és egyéb érzéseket. Öszinteséged nagy segítség lehet mások számára is.

Az ember – miután mindenből elege van – kiüresíti önmagát, és benne egy úr keletkezik. Ebbe az ürbe költözik be az ő Istene, de csak annyi helyet foglal ott el, amennyit átenged az ember neki, és csak annyira fog hatni, amennyi hatóteret enged az ember neki. Az ő Istene az egyedüli, aki nem akarja őt meghatározni, jó tanácsokkal ellátni, megoldani az életét, csupán segítségre készen áll. Az átengedés nem egy passzivitás (saját akaratomról való lemondás), nagyon is aktív magatartás. Aki szenvedélyesen szeret valakit, az teljes figyelmével keresi a másik kívánságát, óhaját, akaratát. Ez az aktív figyelem, a másik akaratának kifürkészése, maga az átengedni akarás, ami felszabadítja az ő istenének hatásterét. Az aktív figyelem az első találkozással kezdődik, és folyamatosan meg kell, hogy maradjon. Ha a vizsontszeretés szenvedélye csökken, ha az ember nem figyel már úgy az ő Istenére (ébersége csökken), a korábbi úr helyére visszatérhetnek azok, amiket kiszórt onnan.

„Mire is kell egy női lény?” Teszed fel írásodban a költői kérdést. Aligha megkérdőjelezhető mondandód igazságtartalma. Egy - a köztudatban normálisnak gondolt - felfogást, magatartásformát ostromol. Tetszik, és számomra hitelesíti mondandódat a szavaidból kiérződő

jogos felháborodás. Az embert csak az hozza ki a sodrából, ami fontos számára. Erről jut eszembe Jézus asztalborogatása a templomban. Mennyire próbáljuk mentegetni az ő erőszakmentességét (nem ütött emberre...) Pedig a lényeg az, hogy nem tudott szelíd maradni! Nem maga miatt vesztette el szelídségét, hanem Apukája miatt, akit rajongással szeretett. [Az általánosítás szerintem (a férfi nő viszonylatában) nem szerencsés. Hisz a te mintád Jézus, maga is férfi volt! Remélem, hogy nem „szabályt erősítő kivétel” volt csupán.]

A te „bolond” stílusod nekem most nagyon bejött! (Annak ellenére, hogy a stílusunk nem éppen egyező.) Hogy miért? Mert valami nagyon közösre találtam benne. Az érzelmek fontosságáról írtam az e havi Koinóniában. Az átélés nélkül mondott szavak soha nem személyesek! A szenvedélyes szeretetről pedig csak szenvedélyesen lehet beszélni. (Nyilván Te is csak a közfelfogás szerint gondold „bolondnak” stílusodat, egyébként a szíved legmélyéről indulónak érzed gondolataidat, és szenvedélyes stílusodat is.)

Valóban a helyes önszeretetnél nincsen fontosabb. Nagyszerűek Chaplin gondolatai az önszeretetről. Amíg egy kis rész is marad, amit nem tudok elfogadni önmagamban, hogyan is szerethetném önmagamot, és alkotómat, aki pont ilyenre alkotott? A másikat pedig csak akkor tudom szeretni egyáltalán, ha számomra létezik.

A 70-es évek vége felé, az általunk vezetett fiatal (tizenéves) közösségben feltettem az alábbi kérdést: „Van-e fontosabb kérdés Istennel kapcsolatban, - egy istenhívó számára -, mit az, hogy isten létezik-e, vagy sem? Ment a találgatás, hogy milyen, mi a lényege, stb. És még fontosabb? - kérdeztem. Már majdnem nekem estek, mikor megmondtam, hogy mire gondolok. Hát az a legfontosabb kérdés, hogy hat-e rám Isten? Mert ha nem hat rám, számomra nem létezik. Az én Istenem nincs.

2015. március

††††††††

*Nincs már tér, sem idő...
Nappalba tűnik az éjszaka.
Az Élet szőzött a halál felett,
Éz a megnyugvás hajnala.*

(Simon András: Életed üzenet)